

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr.; bélyeghetek minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 , 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyama IV-ik évnegyedére.

Előfizetési díj: okt.—decz. évnegyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Maros-Vásárhely, november 23.

Tisztelt jogász-egyleti gyűlés!

Társulati életünk harmadik évének végénél vagyok szerencsés újból üdvözölni önöket.

Alakulásunk első cyclusának utolsó éve ez, melynek, határpontjánál önkénytelenül merül fel a kérdés: kell-e, szükséges-e továbbra fennmaradásunk? vagy talán bevégezve missionkat, feloszlatunk. — Nekem úgy tetszik, hogy e kérdés megoldása hazafiságunktól, önbecsérzetünk elevenségétől függ.

E magában rövid időszak alatt is eseménydús korszakunkban nagy jelenetek játszták le magukat; a társadalmi élet végetlen drámájának meg-rázó bonyodalmi léptek a szintérre, az események szerfelett tanulságosak.

Európa hét államában, hét trónnak a rómja felett vív elkeseredett harczt az ujjáalakulás nagy tusája. Más oldalon a minden határt vesztett szédelgés sülyesztő bonyodalmakba a társadalmakat. A világmozgalom e hullámainak átesapása hazánkat is veszélylyel fenyegeti.

Nagy nemzetek határozatlanul bányatnak ide s tova a nagy eszmék rohamai által felvert hullámokon. A legitimitás, monarchia és köztársaság egyaránt feltalálgatják támogatásukat a küzdők milliói közt, de a társadalom állandó nyugodalomra vergődni nem képes, tévedez a formák között, kapkod most ez, majd amaz után, a nélkül, hogy anyagi és erkölcsi jóllétének alapjait megszilárdítani, állandósítani képes volna.

Én az okot abban keresem, hogy egyik sem képes stabilitálni a rendet, mely a munkát és annak eredményeit biztosithassa.

Én azon meggyőződésben vagyok, hogy általában az vagy azok fogják a társadalmat megmenteni, a ki vagy, a kik a rendet nemcsak megalkotni, hanem azt állandó alapra is képesek leendene fektetni, bármilyen formák között.

Civilisationk a szebb, jobb, nemesebb és így tökélyesebb iránti igényeinket kiszámíthatatlan gyorsasággal szaporítja. Igényeink kielégítését egyedül

a munka eszközölheti, de a míg az eredményeiben biztosítva nincs, hiányzik kellő szabadsága és ezzel nélkülözi az ellenállhatlan ösztönt, mely igényeink szaporodásával egyenlő gyorsasággal ragadja úgy röptében, mint terjedelmében. Mi származik ebből? Igényeink szomja azon arányban növekedik, a melyben azokat kielégíteni képesek nem vagyunk. E szomj zaklat ellentállhatlanul gyorsan és ma már nagy részben a munka, szorgalom, tanulmány mellőzésével vagy gazdagodni mindenki és a helyes, tapasztalaton nyugvó számítás helyére az elbizakodás és szédelgés ver tanyát.

És én itt is azon meggyőződésben élek, hogy az elbizakodás és szédelgés veszélyeitől a társadalmat megmenteni megint csak azok leendene képesek, kik a munkát eredményeiben biztosítandják, ennek mulhatlan feltételét, a rendet állandósítják.

A rend ama törvényeken nyugszik, melyeket az állam megalkotott, és állandósítása attól függ, mennyire elégitik ki ezek az élet szükségseit, mennyire felelnek meg azon concret viszonyoknak, melyek egy társadalom életében természetesen és így ellenállhatlanul fejlődnek. A formák legyenek magukban bármennyire tökélyesek, legyenek bármily fönségesek, s alkotásukban bár mennyire elragadók, ha nem olyanok, hogy az élet hozzájuk idomulhasson, nem érnek semmit. Épen úgy nem érnek semmit, bármely magas röptű elméletek, ha alkalmazásuk nem olyan, hogy a téveszthetlen cél, a rendnek megállandósítása elérhetik általuk; nagybecsű ellenben minden törekvés, mely egyenesen erre irányul.

És mit teszünk mi? A magyar jogász-gyűlés az elméletek magaslatáról nem akar az élethez alászállani, elégnek tartja felállítani azon elveket, melyeket a tudomány az összes társadalmak életéből elvont, s midőn azoknak saját társadalmunkban alkalmazására kerül a sor, napi rendre tér az alkalmazás gyakorlati kérdése fölött.

Nem tartoztathat vissza ezen észrevételem kifejezésétől, uraim! ha szintén ismételt megtámadásoknak tennem is ki magamat.

Nem akarom én ezzel megtámadni a magyar jogász-gyűlés tevékenységének érdemeit, de nem mellőzhetem rámutatni annak hiányaira is, melyek miatt törvényeink megalkotásánál nem képes azon szolgálatot teljesíteni, melyet tőle várni méltán lehetne. Előbbre viheti talán a tudományt, kijelölheti talán az irányt, mely felé haladnunk kívánatos és helyes, de valameddig nem észleli a jelenkor szükségseit, valameddig rá nem mutat a napi teendőkre, gyakorlati jelentősége csekély értékre száll alá.

Elégge tanusítja ezt azon jelenség, hogy az igazságügyiminister épen az idej jogász-gyűlés megtartása után volt kénytelen egy tanácskozmányt egybehívni a végett, hogy a gyakorlati élet szükségével biztosabban megismerkedhessék. Ha a magyar jogász-gyűlés a napi kérdéseknek gyakor-

lati megoldását fejtette volna ki, bizonyára nem lesz vala erre szükség. Én nem tagadom meg, hogy az elvont elmélet terén fénylőbb képeket, tisztább és tökélyesebb alakokat lehet a nemzet elibe állítani, de meg vagyok győződve róla, hogy ha nem inkább, legalább is nem kevésbé háládatos munkát végez az is, a ki a gyakorlati élet hiányait és hézagait gondosan felkutatva, a szükségét helyesen kijelöli. Ezen célú tűzte egyeletünk maga elé, midőn ezelőtt három évvel megalakult.

Ha már most a három évre visszapillantok, nem akarok tisztelt gyűlés azzal hizelegni magunknak, hogy e feladatunkat meg is oldottuk de másfelől a körülmények által nagy mértékben találok igazolva azt, hogy többet nem tehattünk annál, a mit tettünk.

Az első év, mondhatni a felbomlás éve volt. Egyeletünk tagjainak nagy része azzal küzdött, hogy pályáján elhelyezést nyerjen.

A második év már szerencsésebb volt. Az osztályok számos gyakorlati kérdésekkel foglalkoztak és azok közül a mult évi teljes gyűlésen is annyi tárgyalatott, hogy annak több napi munkásságát vette igénybe.

A jelen évben a szám ujra kevesebb, s a jelen gyűlés elébe egyetlen tárgy hozathatik elkészítetten: a közjegyzőségi törvény feletti véleményezése a debreczeni ügyvédi egyelet folytán az osztálynak. E mellett azonban, ha be nem fejeztetett is, behatólag tárgyalatott a kereskedelmi törvényjavaslat az osztályban, s hogy ez év számban annyi munkát nem mutathat fel, mint az azelőtti, legnagyobb részben annak tulajdonítható, hogy az itt helyt levő legmunkásabb tagok az igazságügyiminister felhívása folytán a polgári codex feletti véleményezéssel voltak elfoglalva, mi nem csekély fontosságú.

Nem hallgathatom el azon észrevételemet, hogy a vidéki tagok kevesebb munkásságot fejtettek ki, mint az itt a központban levők, a mit megint nem tulajdoníthatok egyébnek, mint a bíróságok átalakulási korszaka nehézségeinek, melyek minden változtatással természetesen egybekapcsolva vannak. Minden bíró arra törekedett, hogy a volt megyei, széki, vidéki és városi bíróságoktól átvett temérdek hátrálékokat feldolgohassa és ennélfogva további észlelődésekre rá nem ért.

Nem kereshetem tehát sem a vidéki, sem a központi tagoknál hazafiság vagy munkássági ösztön hiányában egyeleti tevékenységünk eddigi eredményei csekélyebb voltának okait, hanem magukban a körülményekben találhatjuk fel azokat leginkább. Nincsen tehát miért csüggedoznunk önmagunkra nézve. A mi pedig további és úgy belmint külterjileg növekedendő munkásságunk, s e végre egyeletünk fentartásának szükségességét illeti, aziránt, ha csak az általam eddig elmondottakra tekint is valaki, lehetlen volna kételkednie.

Törvényeink codificatiójának, melytől egyedül várhatjuk azon rendnek megalakotását és szilárdi-

tását, melytől a munka és eredményeinek biztosításában hazánk felvirágzása, előbbrehaladása függ, még csak küszöbénél állunk.

A parlamenti törvényhozásnak azon előnyt tulajdonítják általánosan, hogy az nem a mereven felállított systhemákra fektetett kísérletekkel vezet előbbre a haladást, hanem a nemzeti meggyőződésekkel összhangzásban fejleszti a társadalom jogéletét, enyészeti el a hiányokat, pótolja a hézagokat, szóval a nemzet életét önmagából fejt ki. Azonban a codificatiót részleteiben soha egy parlament sem alkotta maga, hanem a szakértelemmel elibe terjesztett munkálatokat átvizsgálta, leginkább csak is annak ellenőrzése végett, hogy azoknak a nemzeti meggyőződésekkel ellenkezésbe álló tételeit kitorólhesse. Saját parlamentünknek is lehet elég ép érzéke az iránt, hogy az elibe terjesztett alkotásokban megtalálja mind azt, a mi a nemzet geniussával ellenkezik, de már összealkotásánál, s működése természeténél fogva nem várhatjuk tőle azt, a mi voltaképpen nem is feladata, hogy az élet részletes szükségait egyről egyig felismerje és evidentiában tartsa.

Az összes nemzet működése kívántatik arra, hogy egy parlamenti törvényhozás és kormányzás teljes ép és egészséges lehessen, és ha a nemzet megtagadja ezt, önmaga fosztotta meg magát a hatalomtól, melyet magának követel és jogosan nem emelhet többé szót az ellen, ha absolut hatalommal gondoskodnék is róla más, a midőn ő magáról gondoskodni nem akar. Nekünk, kik a gyakorlati élet terén állunk és mozgunk, kötelességünk feltárni a parlament előtt a hiányokat, rámutatnunk a szükség részleteire.

Mi megszoktuk gáncsolni a kormányt, megszoktuk hibáztatni a parlamentet, ha hiányokat, hézagokat tapasztalunk törvényeinkben — de gondoljuk meg, nem volnánk-e igazságtalanok, a midőn elvonjuk tőle hazafias támogatásunkat, közreműködésünket.

A codificatio terén úgy a kormány, mint a parlament a gyakorlat embereitől vár legtöbbet és pedig épen a bíraktól, kik a hiányokat elfogulatlansággal észlelhetik, a szükségeseket legbiztosabban kijelölhetik, a míg a még nagy részben szervezetlen ügyvédi kar csak egyoldalú felvilágosításokat nyújthat.

Ezért találok én hazafiságunkat szerepelni első sorban azon kérdés megoldásánál, hogy vajon szükséges-e egyletünknek továbbra is együtt maradása? Az egyes mindég tévedhet felfogásában, egyoldaluvá válhatik ítéleteiben, együtt megvitatása a kérdéseknek szolgáltathat megnyugvást egyéni nézeteinknek úgy alaposságáról, mint tisztaságáról.

Egyletünk fentartása nélkül az lehetlen volna, legyen tehát szabad azon biztos reményben nyitnom meg a gyűlést, hogy hazafi lelkesedésünk egyesülésében egyletünk tovább élni, s emelkedő munkásságában teljesebben hatni és virulni fog.

Ezzel az ülést megnyitottnak nyilvánítom és felhívom egyleti titkár urat, sziveskedjék egyletünk mult évi működéséről jelentését előterjeszteni.

Ezen élénk részvét s közhelyesléssel fogadott elnöki beszéddel nyitotta meg báró Apór Károly ur egyletünknek folyó hó 23-án tartott harmadik évi közgyűlését, melynek addig is, míg az annak folyamáról vezetett jegyzőkönyv a jelen nem volt, s főként vidéki tagtársainknak megküldet-hetnék — lapunk teréhez mért rövid képét kívánjuk előállítani, s melynek menetét jövő számban — bár dióhéjba szorítva — folytatjuk.

— Országgyűlés. A f. hó 22-ikén tartott ülést nincs alkalmunk oda irni, hol nemzetünk szebb napjai feljegyezve vannak. Ellenkezőleg, mély megbotrányozásunknak adunk kifejezést azon alig jellemezhető eljárás fölött, hogy egy 22 emberből álló csoport nem átalította kompromitálni az alkotmányosságot; nem irtozott megcsufolni az ország hűségi érzelmeit. A dolog ez: Perczel Béla indítványozza, hogy az uralkodó 25-ik uralkodási évének szerencsés betöltése alkalmából, a képviselőház az elnökből és 24 tagból álló küldöttséget bizzon meg, hogy a felsége előtt szerencsekívánatát hodoló tisztelettel kifejezze. Erre az ugynevezett 48-as balpárt ellenindítványt adott be. Ebből fejlődött ki az egész botrány. Avagy nem botrány-e, midőn d. e. 10 órától kezdve délután 2 óráig perorálnak László Imre, Helfy Német Bercezi, Csiky, Patay, Csanádi, Madarász, Simonyi és Miletics? Elmondottak ezek mindent, a mit a „betyárság és mokány hazafiság“ dictálhat. Miletics vakmerő támadással, pláne azt is kimondotta, hogy a „magyar államférfiak konspiratorok.“ Tisza Kálmáné a dicsőség, hogy a féktelen hadat kiméletlen szárkázmussal rendre utasította. Mellette még Csengery Antal, Ivánka és b. Sennyey léptek fel a szélső bal ellen. Név szerint történt szavazás után 213 szavazattal 22 ellen, Perczel indítványa elfogadtatott. Valaki tán kuriozuskodik azon okok után, melyek ily jeleneteket lehetővé tesznek? Nézzé meg a hiányos ház szabályokat, az elnök ezuttal jogosulatlan elnözsét, s különösen a mi szélső balunkat, mely a képviselői immunitás véde alatt oly kravalt rendez, melyet az utcán a városszolga nem tűrne el.

Nagyméltóságu m. kir. közoktatás- és vallásügyi miniszter ur, kegyelmes uram!

(Folytatás.)

Brassó város közönsége 1870-ben a Bács falusi és türkösi határon Csergő nevű erdőrészen leváगतott 200 öl tűzfát, úgy látszik földesuri joggyakorlatot akart megkísérteni, — de a nevezett községek bepörlék a várost, mint birtokháborított, — jelen év augusztus 25—29. napjain a hosszafalusi kir. járásbíróság megtartá a tárgyalást 14 tanut eskü mellett hallgatott ki.

Alperes, város és állítólagos földesur a felelgetések rendén bevallá, hogy a közönségek fizették 1848-ig az erdőpásztorokat, — a 14 tanu pedig hit mellett tanusítá, miszerint az alperes város soha az erdőt és havasokat nem pásztoroltatá, pásztorokat, erdőszőket nem tartott, nem fizetett, hanem a közönségek falusi előljárói fogadák és fizetik az erdőőröket; ezek büntetik az erdőtilalom áthágóit, ezek határozzák és engedélyezik évszakonként a felhasználó erdőrészeket, — ezek fát adtak el, s az e módon is az erdőtilalom áthágóitól időnként begyűlt pénzeket ezek használák el községi érdekebe. Az ezen százados gyakorlatot, s az erdőnek községi tulajdon létüket tanusító közokmány a törvényszéknél is meg van; de én is kiirattam.

A fennebbi minden törvényes adatok a birói teljes meggyőződésig tanusítják azt, hogy Brassó városa, mint földes ur soha semmi földesuri jogot nem gyakorolt a várnépek és egyáltalában a Brassó vidéki magyarok használatában levő erdőkben és havasokban, — s következőleg az általa 1856. éven kezdőleg e népek tulajdon erdőire beerőszakolt erdőszek; ezeknek rendelkezéseik megszorításai, huza-vonáik, épület-fa vágásnak betiltása, s az azóta naponta erdő praevicatio ezime alatt, törvényszéki közbejövettel és e nélkül, a népek ezerein vont pénz és személyes fogsági büntetések törvénytelenek, zsarolások, s mint az erdőtörvény 10. 14. 20. s más minden §§-ai ellenőkre csak a város hivatalnokai és önkény által a tulajdonos népre, ennek szabályszerű kihallgatása mel-lőzésével rakottak, a népet demoralizáló s koldusbotra juttatok, a kormány által egy óráig is tovább el nem nézhetők, hanem azonnal betiltandók, s addig törvénytelenül behajtott pénzek minden érdekelteknek visszafordítandók.

Különben, nemzetfeleink is a több véllek most élő és együtt lakó népek ezen erdők és legelő helyeknek teljes és azzal oszlohatatlan tulajdona és használata nélkül, valamint több tizedekkel, sőt századokkal ezelőtt, úgy ma is, különösen miután két annyira szaporodtak, meg nem élhetnek, s minden oportunitási elvek mellett a brassói communitást törvénytelen foglalatai birhatásába állam és nemzetiségünk elleni merénylet lenne pártolni, tagadhatatlan is annyival inkább, mert a mint a felséges király, udvarnak 1784-beli septemher 27-én 9955. udvari sz. a ki. adott legfelsőbb határozata: e szókbán „quod querelas prunco 1º in eo exorbitas, quod publicum coronente alpes, agros, pascua foenilia et alia beneficia ab antiquo per ipsos possessa quaerulentibus adimerit, et extraneis portius, quam

ipsis taxam de tris solvere volentibus in arendam elocaverit; atefala sua majestas clementes resolvere dignata est: ut quum querulantes in defectu agrorum ex foenelorum, non nisi pecuniaria et quaestu lignorum vitae sustendende et contributionis qu'aerendae media habeant, — et quo ad pascuationem quoque ita constricti sint, ut in vitina Valachia precura sua intertessere cogantur; pro conservatione eorundem, alpes haec quaerulantibus potius quam Extraneis elocentur, — consequenter res eo invenietur, ut respectu alpium neque ac pascui pro jugalibus suis indulgende, juxta ejusdem regii gubernii opinionem praefereus illorum ratio habeatur.“

Maga a brassói tanács, mint állítólagos földes ur 1817-ben márczius 8-án 1769. főkörmányszéki szám alá beküldött hivatalos előterjesztése e szavai: „Ipsi enim coloni nostri ibi dem degentes agrorum et feaniliu defectu tantopre laborant, ut ex solius agriculturae usu vitae sustentandae media acquirere minime valeant, — ideoque lignatione potissimum, abori busque manuarius defectum illum supplere necensiteatur.“

Napfénynél világosabban tanusítják, hogy Brassó városa földesura erőszakolván magát, nemzetfeleink e váröröknek, legelőhavasait, szántó és kaszáló helyeit, meg mindennemű egyéb jövedelemforrásait, a fennebb idézetem 1777. év január 28-dika előtt annyira elfoglalta, hogy a midőn említett napon, a farkas- és oroszlanrészek kivitele után, a betiltó rendelet jött, s minden foglalások beszüntetni rendeltettek, már a kir. udvar, már maga a foglalatánács és földesurrá magát feltölt város, kénytelenek bevallani, hogy szántó nincs, mely kenyérnek valót szolgáltatson, a legelőhelyek megint nem elegendők a marhák eltartására; tehát egyfelől elhatározatott, hogy a haszonbérletek és taxára adásnál, e kirablott nép, minde-kefelett birjon elsőbbségi jogot, a mi a közönyös nemzeti kormányok alatt, fájdalom, ellenőrzésre nem méltatott s nem méltatik, — és az erdők, mint egyedüli életfenn-tartási alapok és források 1855. év végeig el se foglaltattak maradtak a hivatalos és nem hivatalos önkény és közönyösség alatt, minden vagyonától, minden jogaitól kifosztott nemzetfeleink, szabad és soha urbéresnek nem voltak, szóban forgó vár- és szőlőrék szabad rendelkezésű tulajdonaikul, a melyekre a város is csak politikai érdekből kéréla felügyeleti jogot, de a melyekben szabad faizást és kereskedést, nemcsak a felhozott száma nélküli felsőbb rendeletek, hanem az 1775-beli 5539. kir. fő kor.-széki sz. a., 1777. január 28-diki és 1780 meg 1786-beli udvari és királyi főkörmányszéki 822 és 839. számok alatti leg-telsobb határozatok e szókbán: „lignationis nihilominus usu, beneficium ubique et in quibus cunque silvis, in salvo et in statu libero relictis“ — minden időkre és minden erdőkben szabadnak, a népek tulajdonának nyilvánítván — Különbőség nem tétetett tüzelés vagy épület fa, bármely érdeken, s bármely célrai felhasználásában, csak hogy a nép megélhessen és köteles adózásait teljesithesse.

(Folyt köv.)

Nagy-szebeni levelek.

III.

(Egy érdekes bűneset.)

N.-Szeben, 1873. november 20-án.

E hó 15-én igen érdekes végtárgyalásnak voltunk tanui, mely reánk, jogászokra nézve kettős, fontosságu volt, habár minden laikusra s a lélekbuvárlokra legkivált, érdekel birt.

Lássuk röviden és nagyon is általánosságban tartva az ügy befolyását; a kisebb, habár szintén fontos mellékes eseményeket és főképp a helyek és tanuk neveit, a jegyzőkönyv és perokmányok nem lévén kezemnél, mel-lőznöm kell. Tamási Béla elnöklete alatt Roska Péter és Zweier Frigyes képezték a hármas bíróságot. Jegyző: Mihály Dezső. Az ügyesség részéről Fekete Gábor al-ügyész. Védő ügyvéd Dr. Senty Alois jogakadémiai tanár volt. Szakértők Dr. Möeffert és Dr. Szabó.

A tényálladék a következő: Vádolt Geraszim Davidu atyjával folytonos viszátkodásban élt örökrésze ki nem adásáért, sőt néha fenyegetések mellett tettelegességekre is vetemedett, ezt az öreg megsokalván, a szerdahelyi törvényszékhez büvádi feljelentést tett fia ellen, a miért is a kihallgatásra mindketten megidézettek. A fia már ott-hon újra fenyegetődzött, és különösen fontosak azon szavai, hol apját szemeinek kiütésével ijesztgeti. Az atya nem akarván viszátkodó fiával együttesen menni, jobbkor elindult a törvényszékhez; a fia később és egészen más uton, egy gyalogösvényen, nem sokára azonban beérte 65 éves öreg atyját, és őt szitkok között botjával addig

verte, a míg a földre hullott. A boszusomjas gaz fiu érzéketlen lelkére nem hatottak az öreg jajveszéklései, hanem kivette kifent kacsrát és a hajmeresztő fenyegetést valóban végrehajtotta. saját atyjának szemeit kaczorral kivágta; nyelvét, ajkait megcsontkította és ezen kívül karján is néhány mély sebet vágott, s hogy az öreg eszméletét veszítve már nem szólhatott és a vér egész testét előzőnlé, fia halottnak hitte és egész megfontolással atyját egy sánczba helyezve el, ő maga a vizes fűben magáról a vért lemosni igyekezett, sőt ezt nem hívén elég biztosnak, nehogy a bűn jelei felismerhetők legyenek, egy közei tóhoz ment el, és ott megmosakodott; ezután folytatta útját és egyik falubelijének azon kérdésére, hogy hát hogy mint van, nyomatékkal felelt, hogy „most már jól van.“ Egy szerdahelyi albiró őt az utban találván, a feltűnő lévén vizes és sáros volta melleit az általvetőjén levő vérfoltok is, megkérde, hogy hová megy, a törvényszék elibe idéztetését említvén, szekerére vette föl és bevitte oda; az utban nagyon nyugtalan volt, s a kérdésekre reszkette, de mindig megfontolás után felelt. Az utban úgy látszik már előre készült az újabb kannibál tette miképen elpalástolására, mert a feltett kérdésekre nagy ügyességgel válaszolt. Hogy miért oly sáros? Arra azt felelte, hogy egy mocsárba esett. Miért jött a törvényszékhez ily rongyos gunyában, mikor és kivált a románok ilyenkor ünnepi öltönyüket szokták felvenni? Erre azt felelte, hogy igaz, de az esős idő miatt sajnálta ujj-gunyáját elpiszkolni. Elfogadható okok voltak és a vallatást e tárgyban abban hagyták, hanem gyanusnak tűnővén fel, másfelől az öreg feljelentése folytán is vád alatt állván letartoztatták és várták az öregot. De az öreg csak nem jött. Végre azon ember, ki Geraszim Dávidot az utban megszólítá, jött el és jelenté, hogy odább menve, egy vérrel borított halottat talált egy sánczba elrejtve. A törvényszék azonnal kiszált és szemlét vett fel. Az öreg még nem lévén egészen meghalva, kórházba vitetett a hol a fentebbieket megerősítőket vallott és a véletlen megtaláltság és az orvosi tudománynak hála, életveszélyes sebeitől nagy későre felgyógyult és a tárgyalásokon megjelent. Megható volt a végtárgyaláson megjelenése egy 65 éves agg, szemei kiszurva, orra, szája és egész arca eléktele nitve, nyelve meg lévén csontkítva, szavai nem tiszták, szembesítették 35 éves ép erős gaz fiával, kit maga megszorításával még a gymnasialis osztályokban is iskolába jártatott, és a katonaságtól „apjának egyetlen gyámoltója“ czim alatt megmentett, szépen hálálta meg.

A fű letaposása, lábnyomok a tóhoz, otthoni ép ily irányu fenyegetődzések, azon gunya felvétele, melyben csak piszkos dolgakat szokott végezni, atyjávali csuf bánásmódja, ruhája sáros volta, a vérfoltok, a megtalálásakorai félénkség, a falubelijének adott válasz, mind terhelő gyanu okok voltak. Amde a vádlott mindent tagadott, azonban már két nap mulva újboli kihallgatása alkalmával elárulta magát, és később mindent, a mint fennebb közlém, bevallott; különösen megjegyezendő, hogy mindenre, találkozásokra, párbeszédre, helyre, tóra stb. tisztán emlékezett, de azt vallá, hogy apja 65 éves ag ment reá boszusan, és ő a 35 éves férfiú védelemből fogott kacsrót. Ezzel látta, hogy nem sokra megy, és más cselhez folyamodott, iszonyu bűnének nehéz büntetésétől való féselmében, el kezdte adni az örültet.

Hanem a térből kifogyva, bár mily érdekes ponton is, meg kell szakítanom levelem, s a folytatást a jövő számban közlendő levelekre hagyom.

Sándor Kálmán.

M.-Vásárhely, 1873. oct. 12

(Folyt. és vége.)

Ezután meglátogattam a Britt tanszerkiállítást. Brit-tánia iskolaépületet nem állított ki, hanem csak tanszerkiállítást mutatott be a nagyvilágnak. Tanszerkiállításban inkább a középtanodai és egyetemi tanszerek voltak képviselve. Elemi tanszerekből igen kevés, noha az újabb időben ott is már nemcsak középtanodák, hanem a népiskolák is örvendetes szaparodásnak indultak. Az angoloknál a gyermekek elemi oktatási költségét tulnyomólag az állam hordozza, főkép mióta az újabb időben a munkások gyermekeit is oktatásban részesítetik. Ellenben a középtanodák és a felsőbb tudományos intézetek szükségletei gazdag alapítványokból és magányállalkozási alapítványokból fedeztetgek. Ha régebben az alsóbb népiskolák neveltetése eljás volt hanyagolva, de ma már nem igen lehetne nésebb helységet, olyat találni, hol a nép igényeinek megfelelő oktatásról kellőleg gondoskodva ne lenne. Eppnt ezért igen örvendünk vala, hogy ha Brittanian népnevelő módszerének a világtárlaton egy kissé bővebben ismerviazt volna meg, mint a hogy tette.

Meglátogattam a Schvöd iskolát. Az iskolaépüle igen csinos és czélszerű. Emeletes. Egyik fele teljesen be volt rendezve fiuk számára. A padok együlettük, fiókkal, felnyitható- és összehajtható tetőzettel. Elöl emelvényen áll a tanítói asztal záros fiókkal. Háta megett kifüggesztett táblák, melyekre tanítás alatt írhasson és rajzolhasson a növendékek számára felvilágosító példákat és alakokat. Tanszereiből igen czélszerű kiállítást mutatott be a matematikai és földrajzi szemléltető eszközökben. A természettanban a testek eséi törvényét szemléltetileg előmutatá készülékben. A mértanban a sík- és tér-tani eszközökben. Nevezetes a földrajz tanításra egy ott látott Európa térképe, mely egészen csak vonalakból és pontokból álla, és némi kis színezésekből. A vonalak mutatták az országokat és határokat. A pontok, melyeknek középek meg volt lyukasítva, a városokat. Hozzá volt véve néhány szeg avégett, hogy midőn a tanító tanítványaival valamely várost akar megismertetni, a szegot azon pontba dugja, mely képviseli azon várost, vagy helyet, melyről magyaráz, és viszont midőn tanítványaitól kérdez, ezeknek is az említett szeggel kell megjelölni azon várost vagy helyet, melyről beszélnek. Az egész földabrazson név nem fordul elő. Ezen készülék a matematikai földrajz szemlélteti tanításához igen alkalmas.

Ugyanezen iskolaházban a siket-némák (kukák) tanszerkiállítása is szemléltető vala. Itt igen csinos kosarak és női munkakészletek voltak kiállítva, melyeket mind azon növendékek készítettek, kik sem nem beszélnek, sem nem hallanak. Voltak ezeken kívül igen szép faragványok is, ugyan csak a siket-némák készleteiből. Ezen kiállításon lelete látni az újtestamentomat is dombor betűkkel lenyomatva azon szerencsétlenek számára olvashatás végett, kiknek tapintatuk kifejezése által kell pótolniok azon nagy hézagokat, melyeket rajtok a természet örök- és változtathatlan törvénye a látási, hallási- és beszélési tébetségek megtagadása által ejtett.

Ezeket kívül meglátogattam a Portugal iskolakiállítást, mely meglehetősen egyszerűséget mutata a szemlélőnek.

A francia tanszerkiállítást, mely földabrazokban, ásványokban, fafaragványokban és phisikai eszközökben volt gazdag. A könyvekben sem volt hiány. Mindkettő iskolai padokat is mutatott be, melyek „Kuncze“-féle két ülésűek voltak.

Az olasz tanszerkiállítást, melyben úgy látszik a classicismust, tulszárnyalták a női munkakészletek kiállítás. Meglepő szép volt különösen a kalapkötés, mi ipartárlatukon is sok bámuló figyelmét vonta magára. Nem vonom le az olaszoknak szobrászati-, festészeti- és hangszer kiállításukbani érdemöket, mik bámulattárgyai voltak, hanem hogy népnevelési tanszerkiállításukkal nem igen brilléroztak, az is tagadhatlan. Pedig hol annyi egyetem, reaktanoda, gymnasium és tengerészeti tanoda van, mint Olaszországban, bizony örvendettünk volna, ha onnan egy kissé gazdagabb kiállítással mutatták volna be magukat tanszer tekintetében a nagyvilágnak.

Meglátogattam még az orosz tanszerkiállítást, mely főleg ásványtani szerekben volt gazdag, és a különféle országok művészeti és ipartárlataikat, valamint termény- és géptárlataikat is, de minthogy ezekről az egyes szakavatottak közleményeiket már eddigelő bőven megtették, nem akarom a tisztelt szerkesztő urnak bccses lapját ezeknek ismételtetésével elfoglalni, hanem bezárom közleményemet a tisztelt szerkesztő urnak az eddigiek közléséért köszönetet mondva, azon forró óhajattal, vajha mindenki a bécsi világtárlaton szerzett tapasztalataiból a jót, hasznost, czélszerűt és szépet kedves hazánk polgárainak minden osztályzatában lankadozást nem ismerő buzgósággal törekednék érvényesíteni. A munkásságra a mező nyitva áll. Benne van hely minnenki számára, hol munkásságát kifejthesse. Előre hát! Hassunk alkossunk, alkossunk és gyarapítsunk mindnyájan azon a munkamezőn, mely mivelés végett előnkbe van szabva, s ha fáradhatlanul jó irányban működünk, nem fog elmaradni Isten áldása sem.

Nagy Lajos.

Mi hir külföldön?

— Franciaország. Mig egyik francia hirlap szerint Chambord gróf körül-belől egy hét óta Franciaországban tartozkodik, s nagyszámu látogatóit fogadja: addig a parlament viharos jelenetek színhelyévé lesz. A tizenötös bizottság előadójának nyilatkozatai, mindkét oldalon hallgatással fogadtatván, Bertault lépett a szószékre. E kitűnő jogtudós erős nyilatkozatai, s a monarchisták ellen irányzott gunyos bókjai folytán az ingerültség mind inkább fokozódott. Megtámadta Broglit is, ki leginkább kompromitálta magát, a monarchikus cselszövényekben, s most Mac-Mahon védszárnyai alá menekül.

Utánna egy napoleonista kezdett beszélni, indokolva indítványát, melyet a plebiscitum iránt tett. Beszédében a republicanusok negtámodását gondosan kerülte. Ezután, ámbár számosan szavazást sürgettek. Jules Simon hatalmas hangjának sikerült elnémítani a be-zárást kiáltozókat. Párhuzamot vont a kamrának Thiersszel szemben folytatott szűkkeblű magatartása s azon készsége között, melyszerint Mac Mahonnak mindent meg-eugedni hajlandó. „Most — mondá — nem csak személys kormány létezik, de oly személyes befolyás is, milyen a kamrában még soha sem létezett.“ Megtámadta a monarchisták által tervezett fússiot is, mondván: Franciaország ugyanazon napon értesült arról, hogy a kamara megcsalta magát, s arról hogy Franciaországot is megcsalták. Beszédét így végzé: Azon hatalom, melyet önök megalapítani akarnak a hatalmak leggyöngébbike le-end, mert mindenki tudja, hogy azt oly kamara adta meg, mely maga is kételkedett eziránt jogában. Önök visszatorlást akartak, s ezt megszerzik maguknak, az elvek a honállandósága, a jog és szabadság rovására. „A vita következménye a lett, hogy Mac-Mahon hatalma hét évre meghoszabított. Hogy mennyire biznak ebben a francziák, bizonyítja egyebek között a nálunk is ismeretes Sardou rőpszáva. Mikor hallá, hogy Mac-Mahon valószínűleg hét évre választatik meg a köztársaság elnökévé, felkiáltott; „Hála Istennek, legalább békében leszünk — hét napig!“

Mi hir városunkban?

— Borzasztó gyilkosság történt mult vasárnap éjjel a szentgyörgy-utca alsó felében. Egy magánosan lakó özeveg asszonyt, Makkainét lakásán kirabolták és a fejére mért erős ütessel megölték. A vizsgálat erőlyesen foly a tettesek kinyomozására.

— Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank közsene maholnap a legkeleendőbb tüzelő anyag lesz. A vegybontások, később a próbafutások már oly kedvezően sikerültek, hogy remélhetőleg a m. keleti vasut igen előnyös szerződést fog kötni a ker. és hitel-bankkal pár száz-ezer mázsza kösznére. E köszénél egyik igen nagy előny bizonyos kénvegyülék hiánya, mely kénvegyülék a mozdonyok kazánját néhány év alatt merőben használhatatlanná szokta tenni s mely a hazánkban művelés alatt lévő többi bányák közseneiben nagyobb mértékben fordul elő.

— Wilkens Gyula képes naptára 1874. évre küldetett be szerkesztőségünkhez. A naptárt mind a naptárrész teljessége, mind a szellemi rész érdekessége miatt ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— A „képes regénytár“ 4- és 5 ik füzete is megjelent, mely folytatása a „Buda-pesti rejtelmek“ czimű 8 kötetes regénynek. A regény a francia újabb regényirodalom mintáján van írva s érdekes tartalommal bír. Egy füzet ára 15 kr.

Dürüczkölő.

Mégis csak sajátságos ez a mi társadalmunk. Nem tudjuk, ha természetellenesnek látszó jelenségei az éretlenség fanyarságában, avagy a rothadás undorító bűzében találják-e fel létalapjukat? Annyi igaz, hogy véghetetlenül parányi erkölcsi érzésről tanuskodnak. Mig az ál-Vesselényi bűnpere Nagy-Váradon a közönség részéről, csaknem a tüntetésig menő meleg részvétnek örvend, melyért aztán a per hőse, bevezettetés alkalmával kétszer hajtja meg magát a publikumnak, s bírának csak azután bizczent fejével: addig a köztisztletben megöszült Ghyczy Kálmán nem lehet ment a tisztetlenség és szándékos félremagyarázástól. Csernátany szemébe vágja, hogy mikor visszavonult, nem öszintén cselekedett; hogy „titkot rejt.“ Ezen támadást illetőleg idézzük a „Ref“ közelebbi vezércikkének ezen kezdő szavait: „Csernátani támadása, Ghyczy ellen közéletünk azon elszomorító jelenségei közé tartozik, melyekben az erkölcsi érzés teanakad s az értelem megzavarodik.“ Ez észrevételekhez nincs mit tenünk.

* * *

Nem olvastunk közelebből oly mulatságos valamit, mint a minő Lázár Ádám barátunknak — a kinek mellesleg mondva, tehetségeit senki sem méltányolja annyira mint mi, de a kinek az a nagy hibája van, hogy a szélső baloldalhoz tartozik — az örök béke érdekében az országgyűlésen tett indítványa. Azon párt kebeléből indul ez indítvány, mely nemcsak semmit sem tett azon béke érdekében melyet a kiegyezési törvény köztünk és Ausztia népei közt örök időkre megalapított, hanem ha rajta állana, nem holnap, hanem ma képes volna azt fölbontani. Azon párt kebeléből indul ez indítvány, melyről egy előtünk ismeretes delnöknek az a sajátóság fogalma van: hogy az minden nap megcszik egy németet frustukra. Inkább vártuk volna: hogy az a tisztelendő vagy tiszteletes, kinek napjában egy kupa pálinka kevés, a mértékleteségi egyletek hasznairól prédikáljon, mint azt: hogy Lázár Ádám a szélső baloldali fenegyerekek egyike az „örök béke“ mellett — plaidirozzon.

* * *

Olvastuk: hogy keleten, hol szokásban van ränge-
tegek sűrűjében vermeket ásni a fenyevadak számára, meg-
történik, miszerint az éj sötétében néha két különböző
fenevad, például egy tigris és csörgőkigyó hull a verembe.
A belepottyant szörnyek eleinte félénken megvonulnak a
verem zugaiban; hanem a mint a reg szürkületében egy-
mást felismerik: dühödten rohannak egymásra, a tigris
megtépi a csörgőkigyót, ez halálra marja a tigrist. Az
emberi szív nem ilyen veremhez hasonló: a legellenléte-
sebb szenvedélyek békésen megférnek abban egymás mel-
lett. Így például Lázár Ádám barátunk szívében békésen
megfér a rombolás vágya az örökbéke rajongásával. Is-
merünk államhivatalnokot, a kinek szívében bé-
késen megfér a baloldali tigriseskedés az ultra-
montan szenteskedéssel Bizony rejtélyes egy far-
kasverem az az emberi szív!

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésé-
ben az 1873. nov. 24-én és következő napjain követ-
kező ügydarabok adatnak elő.

I. Tanács polg. ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Theil K. Mildt A. e. közös szerzemény iránt, Frekk
község Deutsch Lander M. örökössei e. haszonbér iránt,
Thalmann G. Borbély F. s. t. e. tul. jog i., Sándru Gy.
Marginean J. e. vételár i., Jakó F. Korbuly J. e. mun-
kadij i., Bonfert J. Frühn J. e. örökrész i.

Ferencz Károly k. t. r. b. által.

Özv. Lázár Jánosné özv. Kozma Ferenczné s. t. e.
korcsma haszonbér i., Cosimo Juon Kulkan Demeter ha-
gyatéka e. 30 frt i., ifj. Berghian Miklós Forb Albert
és t. e. 300 frt i., Berger Ignác Pakurár Nicolai s. t.
e. 24 frt 50 kr i., Vásárhelyi Sámuel Óvári Lajos e. 5
köből, 2 véka és 4 kupa törökbuza i., Kónya István
Izsák István s. t. e. 18 frt 10 kr i., Fülöp Mihály s. t.
Tóth Lászlóné s. t. e. 96 frt i., Bujó István s. t. Baló
János e. határ kijárás i., Dézsi Károly Baló János el-
len határkijárás iránt, Sonya Sándor s. t. Csifó Sa-
lamon e. 38 frt 96 kr i., Csávási József Danille Nico-
lai e. 46 frt 25 kr i., Csávási József Anpoicsán Ruszán
s. t. e. 17 ft 89 kr i., Palean Frana Polean Nicolai e.
som. vh. i., Csűrös Zsófia Stancesai Albert e. 70 frt i.,
Sujága Juon idős Gosztaj Józsa e. sommás visszahé-
lyezés iránt.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Furdaj Juonatiu Nasiu Sicoe Dumitru l. George
e. som. vh. i., Lengyel Péter Moldovai Ferencz e. 11 frt
30 kr i., Ulen Nicolai alias Leonovics Bersán e. 250 frt
i., Stoitu Juon Garariu község e. 175 frt i., Tatáru Mik-
lós Zabava Áron Anna e. som. vh. i., Tatáru Miklós
Bangala Juon e. 20 frt i., Mogánu George Mosioiu Jó-
zsef s. t. e. 18 huszas és 3 frt i., Radoiu Nicolai Stanu
Nicotiu e. 300 frt o. é. i., Noe Miháli Vasziliki Gabriel
e. 42 frt i., Csóka Josif Negru Tódor e. 41 frt 50 kr
i., Fingerhut Jakab Aurteltaub Sámuel ellen 125 fo-
rint iránt.

Elekes Pál k. t. r. b. által.

Jancsó István mint gyermekei s képviselője Kál-
noki Sándorné e. 905 frt 85 kr i., Székely Elek Székely
Lajos hagyatéka e. örökségből kizárás i., Fábán Mózes
Árny Venczel Györgyné e. 303 frt 66 kr i., Sándor Bá-
lint Gidró János s. t. e. vásár megsemmisítése i., Má-
tyás Ferencz s. t. Sandi Pál árvái ellen zálogváltás i.,
F. Schmidt kereskedő czég Bárdosi János e. csődnyitás
i., Gál Málna s. t. Benkő József e. felhívási kereset i.,
Szabó Agnes Fodor Mózesné Székely József s. t. e. bir-
tok igazítás i., Kozma Ferencz Görög János hagyatéka
e. 200 frt átkezelés i., kir. kincstár Hév-Szamos köz-
sége e. zálogváltási jog i., Tibáld Mihály Hines Berta
e. telekk. birtok igazítás i.

Endes Gábor. k. t. r. b. által.

Kovács Mózes felp. Kozma Elek e. tulajdon jog i.
Csath Ádám Vajna Isván sneje e. 643 frt 43¹/₂ kr iránt
ifj. Szócs J. Buzogány J. e. tul. ig. i., Szócs Bálint
Fülöp Józias s. t. e. hagyatéki vagyon i., Lulelich Eu-
gen Máriu Rudolf csődtömege e. 96 frt 80 kr i., Bo-
sor Mária Bosor Nicolai s. t. e. örökség i., Sigmond Ist-
ván Sigmond Pál József e. zálogos fekvők kiadása iránt,
gróf Kornis Elekné Torma Ferenczné ellen zálogos fekv-
ők kiadása i., Torma Ferenczné gr. Kornis Elekné e.
5664 frt 20 kr i.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

Goll s társainak Dánffy József örökössei e. urb.
kárp. i., Braun József s. neje Dombi Balázs e. 120 frt
i. váltópere, Menyhárdt Györgyné Kiss György hagyat-
éka e. 150 frt váltó i., gróf Haller József gr. Haller
Ferencz e. a fehér-egyházi jószág zárlata i., ugyanaz a
zoltáni jószág zárlata i. ügyé, Senlean Tódor Sándor Já-
nosné Desseoffy Anna s. társa e. tulajdon igény i., Vá-
radi György gr. Bethlen Józsefné hagyatéka e. 919 frt
i. pere, Szilágyi Frigyes Kozma Gábor e. som. vh. i.,
Rosenfeld Sámuel b. Jósika Lajos és Pap Károly e. som.
vh. i. pere.

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal k. t. r. b. által.

Singeres Neuvirth kereskedő czég Vincez József e.
biztosítás iránt, Bonea Micolai Krausz Rezső e. holtak
nyilvánítás i., Stiéger Mária Vaszilie Theban Popa s. t.
e. tulajdon jog iránt, Edy Teréz Edy József e. két
láda tartalmávali kiadása i., Krausz András Gölner Gy.
e. 139 frt 60 kr i., Boeriu Máté György Melcer Ist-
ván e. 34 frt i., Mergler András Popa Toma s. t. ellen
kárt. i., Theil György Brantsch Pál s. t. e. 200 frt kár.
i., Anna férj. Grideanu Nicolai Kosztea Bukur G. s. t.
e. kiszakítás i., Klein Ferencz Paulin Mihály 59 frt 18
kr iránt.

Sándor János k. t. r. b. által.

Russu Juon Dobosiu Avram ellen egy zálogos föld.
kibocsátása i., Boeskor Mihály özv. gr. Kornis Sigmondné
e. urb. kárpótlás i., Kiss Lajos Varju Pál ellen száma-
dás i., Stanila Juonucz Stanila Simion e. két föld ki-
bocsátása i., Daczó Jánosné Pálfi Berta Zalatkó eleftri-
cza és Daczó János e. igénypere, Kordea Nicolai mint
Lazea Anna gyámoka Lazea Nicolai e. örökrész iránt,
Kosztea Sámola Kosztea George e. egy szántóföld fele
része i., Trimbiczas Aniszia s. t. George Gauea e. 190
frt értékű fekvők i., Homarasztu George Dragosiu Juon
e. egy szántó kibocsátása i., Simó Jánosné özvegy Mik-
lós Károlyné s. t. e. egy drb. erdő rész kiad. i.

Pipos Péter k. t. r. bírő által.

Pileiu Safta s. t. Balint András s. társai e. egy te-
lekházi tulajdon jog i., Schvartz Károly Abraham Ben-
jámín és társa e. 60 frt váltókövetelés i., özv. Bencez
Zsigmondné Máté András e. egy szántó föld átadása i.,
Ilie Stroja Bukura Moisze Siga ellen egy szántó föld ki-
bocsátása i., Gyertyánffy Ede csődügye, Prikasán Juon
Copintale Juon ellen vételár i., Bassaraba Petru Fles-
cher Vaszilie ellen 30 frt iránt, Márton István Méder
Mihály ellen haszonbér megfizetése i., Dobolyi Mózes
Damo Sándorné e. visszahelyezés i., Rózsa Pál Polgár
Lajos és társa ellen kártérítés i.

Petri Ádám k. t. r. bírő által.

Nagy Mózes ifj. Pataki József hagy. e. 925 frt i.,
brassai bánya és kohó részvény társ, Deák György e. vá-
sári szerződ. betábl. i., Kis Anna Kis József e. som. vizs.
i., Lőrinczi Péter Maja község ellen kártérítés i., László
Klotild Kofler Jakab s. t. egy ketrecz e. 20 frt i., Naf-
tali Izsák Necsifa Gábor e. 82 frt 50 kr i., Grünbaun
Leopold Kriotor Tódor Simion e. 190 frt i., Kis Ferencz
Luba Alexandru s. t. kártér. i., Oprián Juon 30 frt
pénzbírságoni elmaraszt. ü. Pap János Furlea Man s. t.
e. kártérít. i., Jakab József Meczler Jakab e. 30 frt hi-
telvás i., Boez Áron Török Sándor e. 100 frt i.,

(Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet

(Nov. 25.)

5% metallique	68.45
5% nemz. államkölesön	63.35
1860. államkötvény	102.—
Bankrészvény	964.—
Hitelrészvény	222.50
London	113.80
Ezüst	109.50
Arany	5.43
Napoleon arany	9.12
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	75.50
" " " temesi	73.50
" " " erdélyi	73.50
" " " horvát-slavon	75.50

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

Hirdetmények.

(90) 1—2 Fogorvosi jelentés.

Perl fogorvos M.-Vásárhelyre érkezett, és itt-
marad nov. 29-től decz. 6-ig, ez idő alatt ajánlja
magát a t. cz. közönségnek mindennemű mű-
fogak és egész fogsorok betételére, minden fog-
orvosi-műtetre, s a fogfájás gyors gyógyítására.
Lakása Pestváros-szállodában, található reggel
9 órától d. u. 1-ig, és 2-től 5-ig. Kívánatra
mindennemű műtétek az illető lakásán is véghez-
vitettnek.

Sz. 6650.—1873.

Arverési hirdetmény.

Maros-Vásárhely szabad királyi város kö-
zönsége folyó év és hó 8-án hozott közgyűlési
határozata következtében, közárverés útján ha-
szonbérbe lévő adandó az öt tulajdonosi jogon
illető ezen sz. királyi város bel- és külterüle-
tén elfogyasztandó mindennemű pálinka, szesz
és ezekből finomított italok kissébb, mint öt
erdélyi vedret, vagy is egy alsó austriai akót
tevő mértékkeli korcsomárlásának egészbeni,
vagy esetleg a város 4 negyedében, negyeden-
ként külön kizárólagos gyakorlati jogát 1874-ik
év januárius hó 1-ső napján viradó éjjeli 12
órától kezdve, 1876-ik év december hó 31-ik
napja éjjeli 12 óráig terjedő három évre, a
legtöbbet ígérőnek, — az árverés napjául 1873.
év decz. hó 10-ke délelőtt 9 óra, meg-
tartási helyül pedig a polgármesteri iroda tü-
zetik ki.

Kikiáltási ár városnegyedenként 5000 frt,
és az egészre nézve 20,000 frtban o. é., bá-
natpénzül pedig ennek 10% állapított meg.

Írásbeli ajánlatok az árverezés bezártáig
elfogadhatnak.

Felszöllíttatnak tehát a vállalkozni kívá-
nók, hogy ha az árverezéshez személyesen akar-
nak hozzászólni, a kikiáltási ár 10%-át kész-
pénzben, vagy folyó árfolyam szerinti hazai
földtehermentesítési értékpapirokban magukkal
hozni, ha pedig írásbeli ajánlatokat tennének,
azt azokhoz csatolni s utóbbit 50 kros bélyeg-
gel ellátni el ne mullasszák.

Az árverezési feltételek a hivatalos órák
alatt a főjegyzői hivatalnál, bárki által meg-
tekinthetők.

Írásbeli ajánlatok a városi tanácshoz bér-
mentesen küldendők.

Maros-Vásárhelytt, 1873. november 15.

A városi Tanács.

(1—3)

(91)

Vizsgáljatok meg mindent, s tartsátok meg a jót!

(88)

(2—6)

Számtalan esetekben jónak bizonyult s orvosi
tekintélyek és magánosak tanusítványai által ki-
tűntetett gyógyszerek.

Dr. Miller móhnnövény-nedve.

Leghathatós szer köhögés, mellhurut, nátha,
nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, s a gyer-
mekek számárhurutja ellen; ezer meg ezer eset-
ben bebizonyulva. — Egy eredeti üvegtégely ára,
használati utasítással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868.
ápril 8-ról a növényország leghasznosabb ne-
meiből a legszorgalmasabban készítve, erősítő
és üdítő hatásánál fogva messzire kitűnőleg is-
merve a gyomor és végbél nyálkassága, emész-
tésihiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorhaj,
vérhas, puffadás és kólika-fájdalmak ellen. Ezen-
kívül leghathatós és legerősebb szer hosszas
és kimerítő betegségek ellen. Egy nagy üveg
ára 1 frt 50 kr. kisebb üvegé 80 kr.

Valódi minőségben a következő raktárak-
ban kapható: Maros-Vásárhelytt Bucher M. ke-
reskedőnél, Aradon Touts és társánál, ugy Pre-
ner W.-nél, Balásfalván Schissel. K. gyógyszer-
résznel, Beszterezén Kelp F.-nél, Baróthon Li-
bitzky M. gyógyszerésznel, Szászvároson Reker
gyógysz., Gyulafehérvárt Boos K.-nál, Csikszer-
edán Leicht F.-nél, Forgáron Steinburg L.-
nél, Gy.-Ditrón Szathmari L.-nél, Gy.-Szt-Mik-
lós Fröhlich F.-nél, Brasóban Jekelius Nándor,
Kugler Ede, Száva gyógyszerészek és Galtz G.,
kereskedőnél, K.-Vásárhelytt Lukács F.-nél, Ko-
lozsvárt Binder K. gyógyszerésznel, Kovásznán
Mehlik és Imre, Modgyesen Hinz A. gyógyszer-
résznel, Szász-Régenben Die'lich S.-nál, S.-Szt-
Györgyön Csuttag és társánál, Szegesvárt Deutsch
I. B., Szamos-Ujvárt Csifeg. J.-nél, Temes-
várt Weszely M.-nél és a Peiher gyógyszer-
résznel.

Használati utasítás mindegyikükhöz három nyelven.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola gyorssajtóján 1873.